

Kritériá zabezpečenia súladu projektu so zásadou „výrazne nenarušiť“

Projekty musia spĺňať legislatívu v oblasti energetiky, klímy a životného prostredia, legislatívu v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej ako „EIA“), a zároveň musia byť v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“. V zmysle tejto zásady musí projekt podporený z prostriedkov mechanizmu výrazne prispievať k zmierneniu zmeny klímy a nesmie výrazne narušiť žiaden z environmentálnych cieľov¹ uvedených v čl. 17 nariadenia 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (tzv. nariadenie o taxonómii²).

V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné zabezpečiť splnenie nasledovných minimálnych kritérií na podporené projekty:

Výroba vodíka
1. Zmiernenie zmeny klímy Táto činnosť je v súlade s požiadavkou na 73,4 % úspory emisií skleníkových plynov počas životného cyklu v prípade vodíka [teda emisie skleníkových plynov počas životného cyklu nižšie než 3 t ekvivalentu CO ₂ /tH ₂] a 70 % v prípade syntetických palív na báze vodíka oproti porovnateľnému fosílnemu palivu na úrovni 94 g ekvivalentu CO ₂ /MJ analogicky k prístupu stanovenému v článku 25 ods. 2 smernice (EÚ) 2018/2001 ³ a v prílohe V k tejto smernici. Úspory emisií skleníkových plynov počas životného cyklu sa vypočítavajú na základe metodiky uvedenej v článku 28 ods. 5 smernice (EÚ) 2018/2001, prípadne normy ISO 14067:2018 (1) alebo ISO 14064-1:2018 (2). Kvantifikované úspory emisií skleníkových plynov počas životného cyklu sa v prípade potreby overujú v súlade s článkom 30 smernice (EÚ) 2018/2001, prípadne ich overuje nezávislá tretia strana. Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa: Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky prostredníctvom výpočtu úspor skleníkových plynov počas životného cyklu na základe vyššie uvedených metodík alebo noriem. Tento výpočet je vykonaný odbornou spôsobilou osobou na účely overovania výpočtu emisií skleníkových plynov podľa § 14b a § 14d zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
2. Adaptácia na zmenu klímy: Súlad s týmto cieľom sa zabezpečí prostredníctvom posúdenia klimatických rizík a zraniteľnosti voči zmene klímy. Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa: Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky vykonaným posúdením vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. ⁴
3. Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov: Ak sa vykoná posúdenie vplyvov na životné prostredie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ, ktoré bude zahŕňať posúdenie vplyvu na vodu podľa smernice 2000/60/ES, za predpokladu

¹ Adaptácia k zmene klímy; udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov; prechod na obehové hospodárstvo; prevencia a kontrola znečisťovania; ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov.

² Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13 – 43).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) v platnom znení.

⁴ Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

vyriešenia zistených rizík sa nevyžaduje žiadne ďalšie posúdenie vplyvu na vodu. Žiadateľ zároveň postupuje v súlade s požiadavkami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách⁵.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Splnenie tejto podmienky je potrebné preukázať vykonaným posúdením vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

4. Prevencia a kontrola znečisťovania

Emisie sú v rámci rozsahov úrovni znečisťovania súvisiacich s najlepšimi dostupnými technikami alebo nižšie ako tieto rozsahy stanovené v relevantných záveroch o najlepších dostupných technikách vrátane:

a) záverov o najlepších dostupných technikách výroby chlóru a zásad elektrolyzou soľného roztoku podľa Vykonávacieho rozhodnutia Komisie 2013/732/EÚ a záverov o najlepších dostupných technikách pre systémy bežného čistenia odpadových vôd a odpadových plynov a nakladania s nimi v sektore chemického priemyslu podľa Vykonávacieho rozhodnutia Komisie 2016/902/EÚ.

b) záverov o najlepších dostupných technikách pre rafináciu minerálnych olejov a plynu podľa Vykonávacieho rozhodnutia Komisie.

Zároveň je potrebné postupovať v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, v súlade so zákonom 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a vyhláškou č. 198/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií⁶ a podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Splnenie tejto podmienky je potrebné preukázať vykonaným posúdením vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., resp. postupom podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia⁷. Zároveň je nutné postupovať podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 198/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z.⁸ (ak relevantné). Ak sa na žiadateľa vzťahuje povinnosť vypracovať bezpečnostnú správu vrátane vnútorného havarijného plánu podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií, je potrebné predloženie súhlasného stanoviska s bezpečnostnou správou získaného od príslušného orgánu.

5. Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov:

V prípade uskutočnenia posúdenia vplyvov na životné prostredie sa pri konkrétnych projektoch vykonajú požadované zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. V prípade lokalít alebo činností na územiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane chránených území sústavy Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj ostatných chránených území) sa v prípade potreby uskutoční vhodné posúdenie v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a zákonom č. 24/2006 Z. z. a vykonajú sa potrebné zmierňujúce opatrenia.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Žiadateľ je povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Splnenie tejto podmienky je potrebné preukázať vykonaným posúdením vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

⁵ Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

⁶ Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁷ Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (pre účely tejto prílohy ako „zákon č. 39/2013 Z. z.“).

⁸ Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 198/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pre projekty zahŕňajúce výrobu a zároveň uskladnenie vodíka je nutné splniť okrem vyššie uvedených minimálnych kritérií aj splnenie nasledovných:

Uskladnenie vodíka
1. Zmiernenie zmeny klímy
Požiadavka zmiernenia klímy je splnená, ak je činnosťou výstavba zariadení na uskladňovanie vodíka alebo prevádzka zariadení na uskladňovanie vodíka, pričom vodík uskladnený v zariadeniach spĺňa vyššie uvedené kritériá výroby vodíka.
2. Prechod na obehové hospodárstvo
Je zavedený plán nakladania s odpadmi, ktorým sa zabezpečuje maximálne zhodnocovanie, repasácia alebo recyklácia na konci životnosti, a to aj na základe podmienok zmlúv s partnermi v oblasti nakladania s odpadmi, pričom tento plán sa premieta do finančných prognóz alebo oficiálnej projektovej dokumentácie. Projekt musí byť v súlade s programom odpadového hospodárstva SR, relevantným programom odpadového hospodárstva kraja, v ktorom sa zariadenie bude nachádzať a zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:
Pre splnenie tejto podmienky je potrebné pre činnosti, ktoré sú predmetom podpory v rámci výzvy, zaviesť plán nakladania s odpadmi v súlade s požiadavkami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“).
Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky nasledovne:
- <u>pri podaní žiadosti</u> predkladá čestné vyhlásenie o tom, že zavedie plán nakladania s odpadmi podľa zákona o odpadoch,
- <u>počas realizácie projektu</u> predloží spôsobom a v lehote stanovenej v zmluve o PPM plán nakladania s odpadmi podľa zákona o odpadoch.
3. Prevencia a kontrola znečisťovania
V prípade uskladnenia viac ako piatich ton je činnosť v súlade so zákonom č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a s vyhláškou Ministerstva životného prostredia č. 198/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z.
Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:
Je nutné postupovať podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 198/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. ⁹ (ak relevantné). Ak sa na žiadateľa vzťahuje povinnosť vypracovať bezpečnostnú správu vrátane vnútorného havarijného plánu podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií, je potrebné predloženie súhlasného stanoviska s bezpečnostnou správou získaného od príslušného orgánu. Splnenie tejto podmienky je potrebné zároveň preukázať vykonaným posúdením podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia ¹⁰ (ak relevantné).

⁹ Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 198/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁰ Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (pre účely tejto prílohy ako „zákon č. 39/2013 Z. z.“).